Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0416U002407

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-06-2016

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвиненко Раїса Олександрівна
2. Litvinenko Raisa Aleksandrovna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.06

Назва наукової спеціальності: Вірусологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-05-2016

Спеціальність за освітою: 8.04010201

Місце роботи здобувача: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.14

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.43

Тема дисертації:

1. Імуномодуляторні властивості біологічно активних речовин медичної п'явки в умовах гірудовпливу.

2. Immunomodulatory properties of medicinal leech biologically active substances in hirudoinfluence conditions

Реферат/анотація:

1. Дисертаційна робота присвячена характеристиці імуномодуляторних властивостей біологічно активних речовин медичної п'явки в системах in vivo та in vitro. Вперше показано, що біологічно активні речовини слини медичної п'явки чинять виражену імуномодуляторну дію, яка проявляється зниженням кількості ефекторних клітин запалення, посиленням фагоцитарної активності нейтрофілів, підвищенням проліферативної активності лімфоцитів та зниженням продукції прозапальних цитокінів мононуклеарними лейкоцитами. Отримано нові дані стосовно більш виразного імуномодуляторного впливу біологічно активних речовин слини медичної п'явки виду Hirudo verbana in vivo на показники імунної реактивності у лабораторних щурів старого віку, порівняно з молодими статевозрілими. Гірудовплив H. verbana у людини викликав посилення спонтанної проліферативної активності лімфоцитів in vitro, помірне зростання мітоген-активованої та зростання стимульованої активності лімфоцитів у відповідь на тканинні антигени різних видів медичної п'явки (H. verbana, H. medicinalis та H. orientalis). Вперше встановлено здатність біологічно активних

речовин медичної п'явки викликати апоптоз лімфоцитів in vitro у процесі бластної трансформації. Гірудовплив спричиняв пригнічення спонтанної та стимульованої мітогенами та антигенами медичної п'явки продукції прозапальних цитокінів (ІЛ-8, ФНП-?) та стимульованої мітогенами продукції ІЛ-1? мононуклеарними лейкоцитами периферичної крові людини in vitro. Отримані результати можуть бути підґрунтям для розробки профілактичних та лікувальних засобів на основі біологічно активних речовин медичної п'явки.

2. The thesis is dedicated to immunomodulatory properties characterization of medicinal leech biologically active substances in systems in vivo and in vitro. For the first time it is shown that biologically active substances of medicinal leech exert distinct immunomodulatory effect, which is manifested in the number decrease of effector inflammatory cells, phagocytic activity increase of neutrophils, lymphocytes proliferative activity increase and synthesis decrease of inflammatory cytokines by mononuclear leukocytes. It is received the new data on more expressive immunomodulatory influence of biologically active substances from the salivary glands of medicinal leech (Hirudo verbana) on indicators of immune reactivity in laboratory rats old age (20-24 months) than young sexually mature rats (7-8 months), accompanied by neutrophils relative number decrease with their phagocytic activity increase, and monocytes number increase ($p<0.05$). Changes in immune reactivity were observed for 14 days after hirudoinfluence. Standard course of hirudoinfluence using 30-35 Hirudo verbana for 3.5-4.0 weeks in volunteers accompanied by the phagocytic activity increase of circulating neutrophils ($p<0.05$). Changes in subpopulation composition of circulating lymphocytes were manifested in reducing the total number of T-lymphocytes (CD3+), decrease the number of CD4+ cells at the same time with increasing the number of CD8+ lymphocytes ($p<0.05$). Decreased also the number of CD25+ lymphocytes ($p<0.05$) and increased the number of circulating natural killer cells ($p<0.05$).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фролов Олександр Кирилович
2. Frolov Alexander Kyrylovych

Кваліфікація: д.мед.н., 03.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гарманчук Людмила Василівна

2. Гарманчук Людмила Василівна

Кваліфікація: д.б.н., 14.00.14

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Родніченко Анжела Євгенівна

2. Родніченко Анжела Євгенівна

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Поліщук Валерій Петрович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Поліщук Валерій Петрович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.